

Memo

Aan:	De Raad
Van:	B en W
Team:	Projecten
Datum:	5 januari 2026
Onderwerp:	Bestemming Wolvega fase 3
Bijlage memo:	1
N.a.v. toezegging raad d.d.:	Maart 2022

AANLEIDING

Met deze memo wil het college de raad informeren over de laatste fase van Bestemming Wolvega.

INLEIDING

Bestemming Wolvega is een project binnen de Regiodeal Zuidoost-Friesland, pijler Vitale Kernen. Het project startte in maart 2022 en werd afgerond op 1 oktober 2025.

Bestemming Wolvega richtte zich op de sociale structuren in Wolvega en op het verhaal van het dorp zelf. Wat kenmerkt Wolvega en haar inwoners? En welke stappen kunnen we, samen met de inwoners, zetten om van Wolvega een levendig, inclusief en divers dorp te maken — op een manier die recht doet aan de kracht van de gemeenschap?

In verschillende memo's heeft het college de raad geïnformeerd over de voortgang van het project. In de memo van maart 2025 is beschreven hoe een aantal deelprojecten binnen Bestemming Wolvega is afgerond en geborgd.

In deze laatste memo over Bestemming Wolvega informeren wij u over de afronding van de drie resterende projecten: Buurtverbinders, Wolvega the Movie en de centrale ontmoetingsplek.

PROJECTEN

Buurtverbinders in kaart

Binnen Bestemming Wolvega was een van de doelen om de Buurtverbinders in kaart te brengen en te onderzoeken waar ideeën leven en waar behoefte is aan ondersteuning.

In het voorjaar van 2024 is hiervoor een subsidieregeling opgezet om het organiseren van activiteiten in straten en wijken te stimuleren. Deze regeling liep tot juli 2025. In totaal is de subsidie 29 keer toegekend, wat heeft geleid tot de vorming van een netwerk van 45 actieve Buurtverbinders in Wolvega. Met deze groep is een gezamenlijk overleg georganiseerd waarin is verkend wat de Buurtverbinders voor elkaar kunnen betekenen, welke rol zij kunnen spelen in het contact met de gemeente, hoe vaak zij willen samenkomen en op welke manier zij elkaar praktisch kunnen ondersteunen bij het organiseren van activiteiten.

Daarnaast vormt dit netwerk een waardevolle bron van potentiële vrijwilligers voor bredere initiatieven in Wolvega, zoals Wolvega Bloeit en uiteraard het ontmoetingscentrum Theater op de Hoogte en Huis op de Hoogte.

Het netwerk blijft ondersteund worden door het opbouwwerk van de gemeente Weststellingwerf.

Het project is afgesloten met een artikel in de lokale krant in oktober, waarin enkele Buurtverbinders werden geïnterviewd. Op de website van Bestemming Wolvega is daarnaast een fotogalerij te vinden met een overzicht van de diverse activiteiten

Wolvest the Movie

Tijdens het Lindefestival was in Theater op de Hoogte de film *Wolvest the Movie* te zien. Deze film vormde een vervolg op het Wolfestival 2023. Het initiatief en de organisatie van *Wolvest the Movie* lagen volledig in handen van inwoners van Wolvega.

Muziekzolder werkte hierbij samen met verschillende betrokkenen uit het dorp: muzikanten, muziekverenigingen, jongeren uit Wolvega en het jongerenwerk van de gemeente. Gezamenlijk maakten zij een film waarin Wolvega — in al zijn culturele facetten — de hoofdrol speelt.

De film vertelt het verhaal van verbinding: tussen jong en oud, tussen vroeger en nu, en tussen verschillende muziek- en dansstijlen. Ook het Stellingwarfs dialect krijgt een prominente plek. Voor de film is een Stellingwarfs gedicht geschreven, dat op muziek is gezet en als verbindend thema door de film heen loopt.

De film wordt aangeboden aan de basisscholen in Wolvega als onderdeel van het vak Heemkunde.

Centrale ontmoetingsplek

Initiatiefgroep

In 2024 is het proces gestart om de PKN-panden Kerk op de Hoogte en De Ark aan te kopen voor de realisatie van een centrale ontmoetingsplek in Wolvega. De gemeenteraad stemde in juni 2024 in met de aankoop, en in januari 2025 zijn de panden officieel overgedragen aan de gemeente.

Vanaf juni 2024 begon een enthousiaste groep inwoners – de initiatiefgroep – met het uitwerken van plannen voor deze centrale ontmoetingsplek. Onder begeleiding van een kwartiermaker werkte de groep aan een organisatie- en exploitatieplan. Door de inwoners actief te betrekken bij de planvorming, werd het gevoel van eigenaarschap vergroot. In de loop van het proces groeide de rol van de initiatiefgroep uit tot die van opbouwgroep. Het organisatie- en exploitatieplan werd in januari aan de gemeenteraad gepresenteerd en daarna bijgesteld. Op basis van dit plan stelde de raad in mei 2024 de begrotingssubsidie voor de exploitatie van het ontmoetingscentrum voor een periode van vijf jaar vast.

Van opbouwgroep naar Stichting Op de Hoogte

De opbouwgroep heeft intensief gewerkt aan het vormgeven van de organisatie. In verschillende werkgroepen bereidden zij de verbouw, acquisitie, PR en communicatie, exploitatie en inrichting van het toekomstige ontmoetingscentrum voor. Daarbij kregen zij ondersteuning vanuit Bestemming Wolvega en het opbouwwerk van de gemeente.

In mei 2025 organiseerde de opbouwgroep een grote informatiebijeenkomst in Theater op de Hoogte. Tijdens deze avond kregen bezoekers een voorproefje van wat zowel Theater op de Hoogte als Huis op de Hoogte te bieden heeft, en werd het eigen beeldmerk onthuld. Vanaf dat moment dragen de panden officieel de namen Theater op de Hoogte (voor de kerk) en Huis op de Hoogte (voor De Ark). De bijeenkomst trok maar liefst 175 bezoekers en leverde nieuwe vrijwilligers op voor het ontmoetingscentrum. In augustus 2025 werd de Stichting Ontmoetingscentrum Op de Hoogte – centrum voor ontmoeting en cultuur ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. De stichting heeft een bestuur van vijf leden. Tijdens Wolvega Bloeit in oktober 2025 waren er al 25 vrijwilligers actief.

Jongeren

Het jongerenwerk van de gemeente ging samen met een groep enthousiaste jongeren aan de slag om in *Huis op de Hoogte* een eigen plek te creëren – zowel fysiek als organisatorisch. De kelderruimte is exclusief bestemd voor jongeren uit Wolvega. Zij maakten zelf plannen voor de inrichting van deze ruimte en bepalen in overleg met het jongerenwerk de programmering. Deze jongerenruimte kreeg de naam NEXUS.

Verbouwingen

Rond de zomer van 2025 startte de verbouwing van Huis op de Hoogte. Er werd een nieuwe toilettengroep geplaatst, inclusief een mindervalidentoilet. Ook op de bovenverdieping kwam een extra toilet. Het gebouw werd voorzien van dubbel glas, een nieuw luchtventilatiesysteem, nieuwe elektrische bedrading, een nieuwe verwarmingsketel en airconditioning in zowel de kelder als op de bovenverdieping.

Daarnaast werden dakramen, nieuwe plafonds en verlichting aangebracht, en vond een kleine verbouwing plaats op de begane grond. Het gebouw kreeg een frisse verlaag, werd volledig ingericht als ontmoetingscentrum en voorzien van een licht- en geluidsplan en apparatuur voor presentaties. De opbouwgroep was nauw betrokken bij de renovatie en inrichting.

Theater op de Hoogte

De voormalige Kerk op de Hoogte krijgt de functie van theaterkerk: Theater op de Hoogte. Een werkgroep ontwikkelt plannen voor theater-, muziek- en filmactiviteiten in het gebouw. Daarnaast blijft het pand beschikbaar voor verhuur, bijvoorbeeld voor rouw-, trouw- en congresbijeenkomsten. De werkgroep heeft hiervoor een programma van eisen opgesteld en werkt samen met een architect en de gemeente aan de verbouwplannen. Vanwege het monumentale karakter van het gebouw vergt de renovatie de nodige tijd; de verwachting is dat de werkzaamheden eind 2026 van start gaan.

Tot die tijd kan Theater op de Hoogte, in de huidige staat en onder voorwaarden, al worden gebruikt voor bijeenkomsten. Bestemming Wolvega heeft hiervoor geïnvesteerd in licht- en geluidsvoorzieningen. De Stichting Ontmoetingscentrum Op de Hoogte zal het theater pas officieel exploiteren nadat de verbouwing is afgerond en de noodzakelijke voorzieningen, zoals toiletten, op orde zijn.

Beheerder

Vanaf 1 november 2025 heeft Huis op de Hoogte een beheerder. In 2025 ontvangt de stichting een subsidie van € 20.000 voor de periode oktober–december, en in 2026 bedraagt de subsidie € 85.000. De beheerder is in 2025 en 2026 in dienst van gemeente. De financiering hiervoor komt uit gemeentelijke middelen en wordt niet onttrokken aan de begrotingssubsidie. Dit geeft de stichting extra financiële ruimte. Eind 2026 wordt er samen met het bestuur gekeken naar een constructie waarbij de beheerder in dienst komt van de Stichting Ontmoetingscentrum Op de Hoogte.

Opening

Op 7 november 2025 vond de feestelijke opening plaats van Huis op de Hoogte, met een opkomst van ongeveer 400 bezoekers. Tijdens de opening werden de vier bouwstenen van Bestemming Wolvega – **Ontmoeten, Verbinden, Vertrouwen en Doen** – symbolisch overgedragen aan het bestuur van de stichting Ontmoetingscentrum Op de Hoogte.

Deze overdracht markeerde het einde van het project Bestemming Wolvega: het slot van een intensief traject, maar tegelijkertijd het begin van een nieuwe beweging en energie in Wolvega. Het initiatief ligt nu bij de inwoners, het bestuur van de stichting en de vele vrijwilligers die hier actief zijn.

Borging

De Stichting Ontmoetingscentrum Op de Hoogte ontvangt een begrotingssubsidie. In de beschikking is vastgelegd dat er twee keer per jaar een bestuurlijk overleg plaatsvindt tussen het bestuur van de stichting en het college. De beleidsadviseur Onderwijshuisvesting en Maatschappelijke Voorzieningen is hiervoor verantwoordelijk.

Voor huisvestingsvragen, huurcontracten en afspraken over het beheer van het gebouw is een contactpersoon bij de afdeling Vastgoed aangesteld.

Het opbouwwerk is sinds januari 2025 nauw betrokken bij het proces en kan ondersteuning bieden bij vraagstukken rondom vrijwilligers, werkgroepen, bestuur en de maatschappelijke doelstellingen van de stichting. Daarnaast fungeert het opbouwwerk als eerste aanspreekpunt voor vragen vanuit het bestuur die niet direct te maken hebben met subsidie of huisvesting. Het opbouwwerk is onderdeel van de vakgroep Samenlevingsopbouw, waar ook de beheerder van Huis op de Hoogte onder valt.

Het jongerenwerk is in betrokken bij het jongeren centrum NEXUS.

COMMUNICATIE

Bestemming Wolvega heeft gewerkt met een eigen communicatieplan. In oktober 2025 heeft Bestemming Wolvega haar laatste nieuwsbrief verstuurd.

In de laatste fase van het project speelde de centrale ontmoetingsplek een hoofdrol. De communicatie hierover is geleidelijk overgenomen door de werkgroep PR en Communicatie van Op de Hoogte. Tijdens de opening van Huis op de Hoogte op 7 november 2025 presenteerde Bestemming Wolvega een overzicht van het gehele project in de vorm van een tentoonstelling. Om het einde van Bestemming Wolvega en de start van Huis op de Hoogte te markeren, is een kort filmpje gemaakt voor gebruik op sociale media.

FINANCIEN

In de bijlage vindt u een overzicht van de financiën vanaf de start van het project. Bestemming Wolvega had een budget van € 930.000. Vanuit de herverdeling financiële middelen Regiodeal is in september 2025 €33.570,- daaraan toegevoegd. De middelen zijn volledig benut.

RESULTATEN EN WERKWIJZE

De doelstelling zoals deze is beschreven in het Plan van Aanpak in november 2021:

Bestemming Wolvega heeft als doel het versterken van sociale structuren en samenhang in Wolvega op een manier die recht doet aan de kracht van de sociale samenleving. Het initiatief leggen we daarmee bij inwoners van Wolvega en de onderlinge sociale verbanden waarin zij actief zijn. Door de inzet op het versterken van de sociale verbanden beogen we dat Wolvega – meer dan in de huidige situatie (in 2022) - een levendig, inclusief en divers dorp wordt. Een dorp waar mensen zich op een positieve manier kunnen verhouden tot hun directe leefomgeving en zich uitgenodigd weten en voelen om daaraan ook zelf actief een bijdrage te leveren. De gemeente en andere (professionele) instanties hebben daarbij een faciliterende en (waar nodig) ondersteunende rol.

Resultaten

Het toetsen van de oorspronkelijke doelstellingen is niet eenvoudig. Begrippen als *meer sociale structuren, grotere samenhang en een levendig, inclusief en divers dorp waarin mensen zich uitgenodigd voelen om mee te doen* zijn lastig objectief meetbaar. Bovendien is een periode van drieënhalf jaar relatief kort om veranderingen in leefbaarheidscijfers zichtbaar te maken. Toch zijn er, sinds de start van *Bestemming Wolvega*, duidelijke verschillen te zien én te voelen in het dorp:

- Wolvega beschikt inmiddels over een dorps huis – Huis op de Hoogte – met een organisatiestructuur van vrijwilligers en bestuursleden. Dit dorps huis biedt volop ruimte voor ontmoeting, maatschappelijke activiteiten en culturele evenementen.
- Binnen Huis op de Hoogte is het jongeren centrum NEXUS gevestigd. NEXUS maakt plaatsgebonden jongerenwerk in Wolvega mogelijk en biedt jongeren de kans om samen met het jongerenwerk het jongeren centrum verder vorm te geven. Daarnaast zorgt de MOP (Mobiele Ontmoeting Plek) voor ondersteuning van ambulante jongerenwerk.
- Het perspectief op Theater op de Hoogte geeft inwoners van Wolvega vertrouwen dat de gemeente wil blijven investeren in een cultureel en maatschappelijk centrum in het dorp.
- Ook de stimulering van decentrale ontmoetingsplekken heeft geleid tot nieuwe verbindingen tussen buurten en wijkinitiatieven. Dit is zichtbaar bij onder andere:
 - Wijkvereniging De Senne en het Terracollege
 - Activiteiten in de Lindewijk, Welzijn op Recept en Team FRL in de Steense
 - Wolvega Bloeit en het Lindecollege
 - Maatschappelijke Diensttijd en Walking Football bij FC Wolvega
 - Activiteiten van OSW en Muziekzolder in het Victoriapark
- De projecten Buurtverbinders en Centrale Ontmoetingsplek hebben geleid tot een waardevol netwerk van betrokken inwoners. Deze inwoners zetten zich actief in voor de leefbaarheid van Wolvega. Het netwerk is bovendien goed inzetbaar bij andere initiatieven buiten Bestemming Wolvega, zoals Wolvega Bloeit of omgevingsmanagement bij bijvoorbeeld verkeers- of rioleringsprojecten.
- De initiatieven van Op de Hoogte en Wolvega Bloeit tonen aan dat er in Wolvega behoefte is aan activiteiten én dat er inwoners zijn die zich daarvoor willen inzetten.
- Bestemming Wolvega heeft met het stimuleren en faciliteren van initiatieven van inwoners laten zien dat het wél kan. De positieve ervaringen werken als een vliegwiel voor nieuwe ideeën en samenwerkingen. En geeft energie om samen dingen te organiseren.
- De samenwerking met Centrumontwikkelingen en de plannen voor het Groene Hart zorgen voor een positieve dynamiek in Wolvega. Inwoners spreken daar enthousiast en verwachtingsvol over.

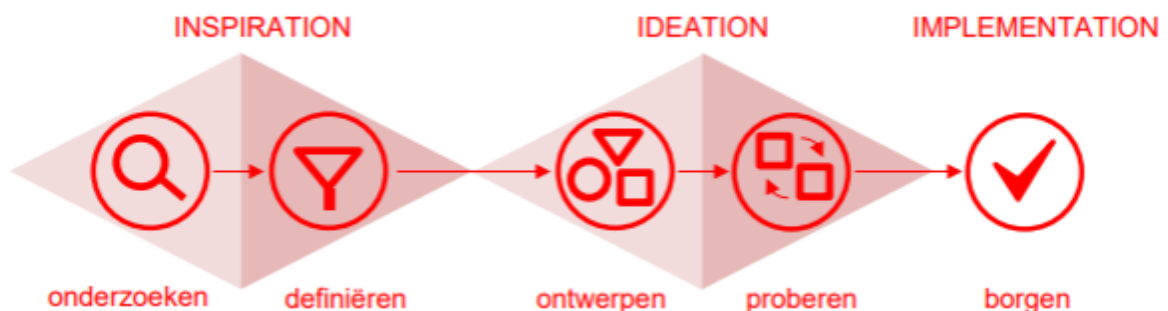
Werkwijze

Bestemming Wolvega was een uniek project waarin gewerkt werd volgens de Human Centred Design-methodiek. In deze werkwijze staat de mens centraal, en wordt gestart met een brede verkenning van het gestelde doel. De inzichten die uit deze verkenning naar voren komen, worden vervolgens geanalyseerd en getoetst.

Daarna volgt de ontwerpfase, waarin ruimte is voor experimenteren, uitproberen en ontwikkelen. In deze fase worden ideeën verder geconcretiseerd en uiteindelijk geborgd in de praktijk.

Aan het begin van het project stond dus nog niet vast welke acties en resultaten Bestemming Wolvega precies zou opleveren. De kracht van deze aanpak lag juist in het open proces, waarbij ruimte was om te leren en te ontwikkelen op basis van wat er vanuit de gemeenschap naar voren kwam.

De vraag is dan ook: heeft deze werkwijze gewerkt, en welke onderdelen van het proces zijn in de praktijk het meest waardevol gebleken

Ervaringen met de werkwijze

- In de onderzoeksfase zijn ongeveer 1.700 inwoners gesproken en is de enquête 520 keer ingevuld. Door de gesprekken persoonlijk te maken en op verschillende creatieve manieren met inwoners in gesprek te gaan, is veel waardevolle informatie opgehaald. Tegelijkertijd werd op deze manier al gewerkt aan draagvlak.
- De uitkomsten van deze eerste fase zijn op een ludieke manier teruggekoppeld aan de inwoners. Daardoor herkenden zij de resultaten en voelden zij zich mede-eigenaar van de opbrengsten.
- De aanpak in het onderzoek bracht het projectteam letterlijk in de haarvaten van Wolvega. Het team bouwde een groot netwerk op van inwoners, organisaties en instellingen. Hierdoor konden nieuwe verbindingen worden gelegd en ontstonden er verschillende (nieuwe) kansen en samenwerkingen.
- Tijdens het hele proces is transparant gewerkt. Inwoners werden regelmatig geïnformeerd over de voortgang, successen en belemmeringen via informatiebijeenkomsten en nieuwsbrieven. Ook werden zij betrokken bij raadsvergaderingen. Deze openheid heeft geleid tot vertrouwen bij inwoners.

- In het proces rondom de ontwikkeling van de centrale ontmoetingsruimte kregen inwoners – eerst als initiatiefgroep en later als opbouwgroep – de hoofdrol. Bestemming Wolvega ondersteunde en faciliteerde, maar liet veel ruimte voor eigen ideeën en initiatieven. Hierdoor ontstond bij de groep een sterk gevoel van eigenaarschap.
- Voor het projectteam vanuit de gemeente was dit geen traditionele “van 9 tot 5”-opdracht. De medewerkers toonden veel flexibiliteit door ook in de avonden en weekenden actief te zijn, zichtbaar te zijn op sociale media, contact te onderhouden met de pers en regelmatig op locatie aanwezig te zijn. Deze persoonlijke en betrokken werkwijze heeft het vertrouwen van inwoners verder versterkt.

Concluderend kan worden gesteld dat de vier bouwstenen van Bestemming Wolvega ook de vier belangrijkste ingrediënten zijn geweest die het project tot een succes hebben gemaakt:

Vertrouwen – Verbinden – Ontmoeten – Doen.

TENSLOTTE

Dit was de laatste memo over Bestemming Wolvega. Bestemming Wolvega is op 7 november definitief afgesloten.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Financiën Bestemming Wolvega – 0098775180